

معرفی رشته تولید برنامه تلویزیونی

روح الله مالمیر
کارشناس ارشد هنرهای
نمایشی شهر تهران

مقدمه

مقدار تطابق برنامه‌های درسی با شایستگی‌هایی که مورد نیاز شغل‌های این رشته هستند، سنجیده شود و نیز در تطابق با تغییرات رخ داده در فناوری‌ها، برنامه‌ی درسی نیز از منظر دنیای آموزش و دنیای کار بازنگری و اصلاح گردد.

کمیسیون تخصصی این رشته نتایج حاصل از ارزشیابی برنامه‌ی درسی را تحلیل و بررسی می‌کند تا با آگاهی بیشتر از نقاط ضعف و قوت برنامه‌ی درسی و کتاب‌های کارگاهی، مسیر هموارتری برای هنرجویان و هنرآموزان فراهم آید. تجزیه و تحلیل داده‌های به‌دست آمده از ارزشیابی براساس میزان تجهیزات، فضا و نیروی انسانی موجود در هنرستان‌های سراسر کشور موجب شد ساختاری یکنواخت و منسجم‌تر در محتوای مهارتی، مد نظر گروه‌های تألیف قرار گیرد و استانداردهای متناسب‌تری برای ارزشیابی در دنیای کار استخراج شوند.

کاربست نتایج ارزشیابی سبب شد، پودمان‌های هر کتاب تغییرات جزئی و کلی داشته باشند. در بعضی موارد محتوای واحدهای یادگیری بازویسی و در بعضی موارد دیگر محتوا از ابتدا تا پایان با نگاه پروژه‌محوری دوباره نوشته شد. برای مثال در کتاب «تصویربرداری پایه‌ی دهم»، یک واحد یادگیری به پودمان چهارم اضافه شد و نیز هر دو واحد پودمان صدا برداری از نو نوشته شدند. این تغییرات همچنان در پایه‌های یازدهم و دوازدهم ادامه دارند. بدون شک نتایج حاصل از ارزشیابی، بدون وجود نیروهای انسانی متخصص و متعهد در امر آموزش، ایجاد

رشته‌ی تولید برنامه‌ی تلویزیونی یکی از رشته‌های نوپای زمینه‌ی هنر در شاخه‌ی هنرهای دیداری و رسانه است که از سال ۱۳۹۶ در هنرستان‌های دخترانه و پسرانه هنرجو می‌پذیرد و تا به حال دو دوره فارغ‌التحصیل داشته است. این رشته هم مثل سایر رشته‌های هنرستانی، علاوه بر درس‌های عمومی شش کتاب تخصصی و کارگاهی و دو کتاب دانش فنی تخصصی و پایه دارد که هنرجویان علاقه‌مند به تولید برنامه‌ی تلویزیونی را برای ورود به دنیای کار آماده می‌کند.

هنرجویانی که در این رشته دیپلم می‌گیرند، چنانچه تمایلی به ادامه‌ی تحصیل در دانشگاه نداشته باشند، می‌توانند در زمینه‌های گویندگی، مجری‌گری، دستیاری تصویربرداری، صدا برداری، تدوین و... جذب بازار کار شوند. اما اگر بخواهند در مسیرهای توسعه‌ی حرفه‌ای رشته‌ی تولید برنامه‌ی تلویزیونی به تحصیل ادامه دهند، می‌توانند در دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد به‌عنوان کمک‌فن‌ورز (کمک‌تکنسین)، فن‌ورز (تکنسین) و فن‌ورز ارشد این رشته شرکت کنند.

فرایند ارزشیابی برنامه‌ی درسی و اعتبارسنجی رشته

براساس فرایند اعتبارسنجی، هر پنج سال یک‌بار برنامه‌ی درسی رشته‌ی تولید برنامه‌ی تلویزیونی مورد ارزشیابی و اصلاح کامل قرار می‌گیرد. به‌منظور انجام این ارزشیابی، لازم است که

فضاهای لازم و متناسب با محتواهای کارگاهی در هنرستان‌ها، و تجهیزاتی که مورد نیاز است، ابتر خواهد ماند و تلاش‌های دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش به نتیجه نخواهد رسید.

بعدی دلایلی را برای همکاری نکردن با فرایند ارزشیابی مطرح می‌کردند که کار را برای ما دشوار می‌نمود.

پیشنهادها

رشته تولید برنامه تلویزیونی رشته نوپایی است، اما در بازار کار علاقه‌مندان و طرف‌داران زیادی دارد که این موضوع در گفت‌وگو با دانش‌آموزان به‌روشنی دیده می‌شود. لذا شایسته است که در پایان دوره اول متوسطه وجود چنین رشته‌ای در هنرستان‌ها و مراکز کاردانش به دانش‌آموزان پایه نهم و اولیای آنان اطلاع داده شود. مدرسه‌هایی که این رشته را ارائه می‌دهند، حتماً باید از نظر به‌کارگیری هنرآموزان متعهد و متخصص توجه و دقت نظر لازم را داشته باشند. همچنین از تجهیزات و فضای آموزشی مناسبی برخوردار باشند. بازدیدهای مستمر حوزه‌های ستادی و استانی برای حمایت، تقویت و تبیین بهتر و بیشتر این رشته باید در دست اقدام قرار گیرد.

چالش‌ها و محدودیت‌های رشته تولید برنامه تلویزیونی در فرایند ارزشیابی

برای انجام فرایند ارزشیابی، علاوه بر دنیای آموزش، باید به سراغ دنیای کار هم می‌رفتیم. در دنیای آموزش که باید از هنرجویان و هنرآموزان کمک می‌گرفتیم با چالش‌های زیادی روبه‌رو نبودیم، اما در دنیای کار مجبور بودیم که وقت و انرژی خیلی زیادی صرف کنیم و متأسفانه گاهی هم به نتیجه نمی‌رسیدیم. بیگانه بودن استادان دانشگاهی و دنیای کار با رشته تولید برنامه تلویزیونی، در مرحله اول آنان را از وجود چنین رشته‌ای در هنرستان‌ها شگفت‌زده می‌کرد، ولی در مرحله‌های

جدول مواد درسی و ساعت‌های تدریس هفتگی درس‌های خوشه‌های شایستگی پایه و فنی رشته تولید برنامه تلویزیونی

رشته تحصیلی: تولید برنامه تلویزیونی		کد رشته تحصیلی: ۰۲۸۸۱۰		گروه تحصیلی: هنر		کد گروه: ۶		زمینه: هنر	
ردیف	دامنه محتوایی	پایه ۱۰		پایه ۱۱		پایه ۱۲		نام درس	واحد/ساعت
		نام درس	واحد/ساعت	نام درس	واحد/ساعت	نام درس	واحد/ساعت		
۸	خوشه درس‌ها: شایستگی‌های پایه فنی (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی)	ریاضی ۱	۲	ریاضی ۲	۲	-	-	-	-
		شیمی	۲	فیزیک	۲	-	-	-	-
۹	خوشه درس‌های: شایستگی‌های فنی	تصویربرداری و صدابرداری	۸	ساخت و اجرای دکور، لباس، ماسک و گریم	۸	نگارش متن برنامه‌های تلویزیونی	۸	۸	
		تولید نمایش‌های عروسکی	۸	گویندگی، اجرا و بازیگری	۸	تدوین و صداگذاری برنامه‌های تلویزیونی	۸	۸	
		دانش فنی پایه	۳	-	-	دانش فنی تخصصی	۴	۴	
		طراحی و عناصر بصری	۴	-	-	کار آموزی	تجمیعی*	تجمیعی*	
جمع		۴۰	جمع	۴۰	جمع	۳۸	جمع	۳۸	
۱۰	برنامه ویژه مدرسه	زمینه‌سازی برای اجرای بند ۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳ برنامه درسی ملی مشتمل بر عنوان‌هایی مانند: پژوهش و ارائه خلافتانه (سمینار)، یادگیری پروژه‌محور و آموزش مهارت تأمین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)							
<p>۱. درس‌های هشت ساعته خوشه شایستگی‌های فنی پایه‌های دهم و یازدهم، صرفاً تا پایان سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ با رعایت ترتیب به‌صورت متوالی در طول سال ارائه می‌شوند.</p> <p>۲. مدت زمان آموزش نیمسال دوم به ازای نیمسال اول برای کسب شایستگی اختصاص می‌یابد.</p> <p>* کارآموزی متناسب با رشته ۲۴۰ - ۱۲۰ ساعت اجرا می‌شود.</p>									